

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.I. Ejus nocendi vis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

rius pateat, I. ostendam ejus nocendi vim, II. proponam ejus detegendi artem.

§. I.

*Dominantis affectioris summa
nocendi vis.*

I. **I**nprimis ejus nocendi vis est *uni-*
versalis; nam omnia universim, Est hostis
universalis.
 & omnes dira rabie aggreditur. Ne-
 mo quippe mortalium est, quantum-
 vis perfectus, suis quem insidiis non
 appetat: nullum vitæ genus aut con-
 ditio, cui suum virus non afflet. Dein
 non est locus, quò non penetret: non
 virtus, cui bellum non moveat: nul-
 lum est opus adeò sanctum, cujus vel
 initium, vel saltem finem, aut me-
 dium asperfa labe non corrumpat: ubi-
 que se insinuat: nullam inferendæ cla-
 dis occasionem negligit. Omnium de-
 nique, quæ animam foedant, noëvo-
 rum: maximarum, quæ orbem in-
 undant, ærumnarum infelix fons est
 & origo.

Verbô : ejusmodi vehemens ac rerum potens cordis commotio non solum vitiat omne bonum, sed insuper creat omne malum; non est noxa, cujus mater, nutrix, aut patrona non sit. Quin imò nec dæmon (id quod notari speciatim cupio) imò nec dæmon, licet stygia accensus fame, diu noctuque, *tanquam leo rugiens, circumeat, quærens, quem devoret*, (c) nocere nobis posset, nisi illa, tectè colludendo, nos proderet. Tanta tamque universalis ejus nocendi est vis. Singula depromptis ex S. Codice factis dilucidemus.

i. Primò non est hominum genus, quod hæc lues non infestet. Vel ipsos Servatoris discipulos eò impulit, ut inter se ambitiosi contenderent, *quis eorum videretur esse major?* (d) Ipsum, de se nimium præsumentem, Petrum reddidit perjurum. Proprio judicio plus justo deferentem, Thomam effecit incredulum. Judam argenti nimis cupidum eò adegit, ut ex

Aposto.

(c) 1. Petr. 5. v. 8. (d) Luc. 22. v. 24.

Apostolo in proditorem, homicidam
& orci titionem degenerarit.

In summa: nec principum throni,
nec præfulum peda, nec pontificum
thiaræ à pestiferis ejus insidiis immu-
nes sunt. Sub ipsa etiam veste religio-
sa non rarò abdita delitescit. Adeò
nulli mortalium hæc pernicies parcat;
cùm nemo unus in orbe sit, cui pra-
va quædam affectio non dominetur,
vel saltem imperitare non tentet.

2. Præterea nullus est locus adeò
sublimis aut sanctus, quo impudens
hæc lena non irrumpat. Cum Helio-
doro in ipsum Solymæ templum, the-
sauros direptura, profiliit. (e) Cum
Jeroboamo ipsum altare in Bethel pro-
fano pede calcavit. (f) Cum Ozia ip-
sum *thuribulum*, ut adoleret incensum, fa-
crilega manu arripuit. (g) Quin imò
in ipsum usque cœlum *super astra DEI*
rebellis ascendit; ubi cum Lucifero
similis altissimo esse, & in monte testa-
menti

(e) 2. Mach. 3. v. 23. (f) 3. Reg. 13. v. 1.
(g) 2. Paral. 26. v. 19.

menti in lateribus Aquilonis sedere, superba contendit. (h)

Inde verò in præcepta acta, ipsam postmodum Christi sanctitatem (furore caudicem agente) gravissimorum scelerum postulavit; dum eundem ut potatorem vini, populi seductorem & everforem Templi publico in foro accusavit, traduxit, infamavit. Adeò locus est nullus, quò non irrepat: sanctitudo nulla, quam maledico dente non laceffat: virtus nulla, quam inficere aspersa fuligine non nitatur hæc tartari progenies.

3. Nec his contenta, maximorum insuper, quæ orbem corruerunt, criminum tristissimarumque calamitatum infelix causa est & scaturigo. Hæc enim Italiam Vandalis, Mauris Hispaniam, Asiam Turcis diripiendam prodidit, & ferro tradidit flammisque depopulandam. Hæc Græciam & Angliam à centro unitatis diro schismate separavit. Hæc Cainum ad Fratris necem,

(h) Isa, 14. v. 13. & 14.

cem, Davidem ad adulterium, Salomonem ad idolorum cultum, Jezabellem ad Nabothi lapidationem, Herodem ad infantium cædem duxit, impulit, præcipitavit. Imperans eorundem animis malevolentia, ambitio, luxuria, avarities horrenda hæc monstra progenuit.

Dominans Jacobi natis invidia erat illa *fera pessima, qua devoravit Joseph,* (i) & patrem ingenti luctu prostravit. Dominans Aaroni timor fuit ille nefarius artifex, qui *opere fusorio fecit vitulum conflatilem, quem adoraverat* Israël. (1) Dominans Pharisæis livor, Sacerdotibus odium, Pilato respectus sacrilegus ille carnifex fuerat, qui Christum duos inter latrones medium è cruce suspendit. Verbò: ut paucis complectar omnia; imperitans hæresiarchis superbia, dynastis libido, curionibus intemperies, religiosis tepor, Europam hæresibus, miseris regna, paræcias offendiculis, religiones defectionibus implevit, afflixit, funestavit.

(i) Gen. 37. v. 33. (1) Exod. 32. v. 4. & 8.

stavit. Inde jam, hujus mali universalem nocendi vim dimetiaris, licet, utpote à cujus malignitate status hominum nullus, virtus nulla, aut locus sat tutus est ac immunis, cui subdola orcino rictu non inhiet.

Et tamen, ô futurorum improvide! & tamen hoc monstrum tuo in corde non solum quietè nidulari, sed & impunè leges tibi dare permittis; quamvis magistra experientia doctus, inflicta tibi vulnera, illataque ab eodem damna ipse sentias, lugeasque. Verùm edic, quousque tandem impio huic dominatui famulum subdes colum? quamdiu adhuc tam vili tyranno noxiam adeò servitutem servies? quousque feres, ut appetitus rationem, servus dominam, *filium ancillæ filium liberæ* tam iniquo mancipatu premat; utque *is, qui secundum carnem natus est, persequatur eum, qui secundum spiritum?* (m) Age ergo, martios in æstus exardesce. Memento, quia *non sumus ancilla filii, sed liberæ*; & tandem

(m) Gal. 4. v. 29.

dem aliquando excute, & solve jugum
ejus de cervicibus tuis, (n) ut tristi hac
tyrannide exemptus, fruaris libertate,
qua Christus nos liberavit. (o)

O Domine! qui liberasti Daniele
de lacu Leonum, (p) eripe me quoque
à prava motione mihi dominante;
cùm hæc omni tygride sævior sit. Da,
ut perfecto odio oderim, (q) & nunquam
cicuranda aversione detester hanc ma-
lorum Lernam. Hæc est enim illa (id
tua luce illustratus, nunc clarè agno-
sco) hæc, inquam, est illa à Daniele
conspecta in visione noctis, bestia terri-
bilis & fortis nimis, dentes ferreos ha-
bens magnos, quibus omne virtutis ro-
bur comedit, comminuitque, & reliqua
pietatis semina pedibus suis proterva
conculcat. (r) Proin cœlestes, quæso,
suffice vires, queis roboratus, huic
tam exitioso hosti bellum victricibus
armis ita inferam, ut & ego olim me-
rear stare inter eos, qui vicerunt bestiam,
haben-

(n) Gen. 27. v. 40. (o) Gal. 4. v. 31.
(p) Dan. 6. v. 27. (q) Psal. 148. v. 22. (r)
Dan. 7. v. 7.

habentes citharas DEI, & cantantes canticum agni. (s)

II.
Subdolos,
& pertinax;

II. Præterea modus, quo perniciosus hic adversarius nos impugnat, valde callidus est, ac summè pertinax. 1. Instar Vertumni varias induens formas, & virtutis larva se tegens, nunc zelum se esse, modò charitatem, nunc discretionem mentitur. Profusionem, ambitum, lasciviam, fordiciem, iram & alias hujus furfuris noxas libertatis, justitiæ, urbanitatis, temperantiæ, magnanimitatis pallio vafre obnubit; scque *transfigurans in angelum lucis*, (t) intellectui ut licitum depingit, quod tamen ipse in aliis ut vitium damnat. Et quamvis voluntatem crudeli tyrannide per invia & devia impotens rapiat, ac animæ subdolum proditorem alter Sinon agat; tamen amicam se ac innoxiam miris artibus fingit. Quin ipsam quoque rationem ita infatuare novit, ut etiam ea subin, quæsitis coloribus, illius oblinere foeditatem, ac malitiam tutari, cæca labore.

Hujus

(s) Apoc. 15. v. 3. (t) 2. Cor. 11. v. 14.

Hujus fraudulentiae monumenta in sacris paginis obvia passim occurrunt. Unum vel alterum delibasse sufficiat. Cogitabat *Nabuchodonosor Rex omnem terram suo subjugare imperio*; cumque nationes exteræ omnes uno animo contradicerent, indignatus juravit per thronum & regnum suum, quod defenderet se de omnibus regionibus his. (u) En! quàm altum impudentiæ gradum imperans affectio non conscendat, si liberè dominari sinatur. Ambitiosus ille regnorum helluo injustè alios ipse impugnabat, & tamen se laceffitum conqueritur. Ille jubet incolas omnes occidi, omnia sata succendi, omnes arbores & vineas incidere; (x) & cum ipse hæc agat, cogi se jurat, ut defenderet se; licet à nemine nec hilo fuerit læsus. Insaturabili suæ ambitioni & cruentæ rapacitati justæ sui tutelæ titulum obtendit. Injustissima aggressio æqua illi defensio fuit. Quod manifestum fuerat scelus, regalis illi virtus erat. Adeò vafre imperans motio illudere, ac vulpinari novit.

Pars I.

L

Huic

 (u) Judith. 1. v. 7. & seq. (x) ibid. v. 17.

Huic simile factum in libro Numerorum legere est. Ibi surrexerunt contra Moysen Dathan & Abyron, aliique filiorum Israël ducenti quinquaginta viri, omnes proceres synagoga. (y) Ratio rebellandi teste Ecclesiastico livor erat & ira; nam propter invidiam circumdederunt illum & in iracundia. (z) Hæc duo monstra in eorundem animis sceptrum rotabant. Et tamen his æquitatis cecursum illinunt, iniquum, quem Moyses sibi arrogaret, dominatum prætexentes. Quod impia seditio erat, zelans ipsis religio fuit.

Ananias conscia uxore sua fraudavit de pretio agræ à se venditi, & afferens solùm partem quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. (aa) Et en! quod turpe mendacium fuerat & sordidum proprietatis vitium, illi sapientem curam & futurorum providam sollicitudinem interpretabantur. Judas suam ex avaritia natam indignationem, qua Magdalenam, ob infusum Christi pedibus unguen-

(y) Num. 16. v. 2. & seq. (z) Eccli. 45. v. 22. (aa) Act. 5. v. 2.

unguentum, reprehendit, misericordiae velo palliavit, dicendo, *potuisse venundari, & dari pauperibus.* (bb) Furandi cupiditatem pauperum amorem appellabat. Nempe adeò callidè subdolus hic hostis virtutem mentiri novit, ac pietatis larva noxias fraudes occulere, ut acuto sit opus oculo, quo doli detegantur.

2. Nec minor hac vafricie illius quoque, qua nos usque impugnat, pertinacia est. Hujus nobis vestigia Jonas Propheta in se expressa reliquit. Inordinatus proprii honoris amor ejus animum altè infederat. Timor perdendæ, aut minuendæ saltem famæ, nî prædictioni eventus responderit, eum compulit, *ut fugeret in Tharsis à facie Domini,* qui jussit eum ire in *Niniven civitatem grandem, & predicare in ea.* (cc) At ecce! vindex Nemesis passibus æquis fugientem insequitur. *Fit tempestas magna in mari: cadit fors super Jonam: mittitur in mare: deglutitur à pisce: post triduum ab eodem denuo*

L 2

evomi-

(bb) Matth. 26, v. 9. (cc) Jon. 1, v. 2, & 3.

evomitur in aridam. Quis hinc non judicasset, eum jam sapere doctum, mox citato gradu volaturum *in Niniven civitatem magnam, & predicaturum in ea predicationem, quam Dominus fuerat locutus ad eum?* Et tamen, (vah! pervicacem pravæ affectionis morbum) & tamen non prius illuc concesserat, nisi postquam *factum est verbum Domini ad eum secundo.* Tunc primum *surrexit Jonas, & abiit in Niniven.* (dd)

Nec hinc stitit obstinatum animi malum. Iterato assultu suam exeruit nocendi vim. Cùm enim Ninivitæ ejus hortatu permoti, essent *conversi à via sua mala, & misertus eorum DEUS,* urbem non subverteret, *afflictus est Jonas afflictione magna, & iratus est adeò vehementer,* ut petiverit animæ suæ mori, & dixerit: *Domine tolle, queso, animam meam à me; melior est enim mihi mors quàm vita.* (ee) Superi! quæ, obsecro, causa tanti mœroris exstiterat? Audiat terra, & imperitantis appeti-

(dd) Jon. 3. v. 1. & seq. (ee) Jon. 4. v. 1. & seq.

petitûs pervicaciam admiretur. Ratio haud alia fuerat, quam eadem nimia, ut ipse Jonas fatetur, (ff) propriæ existimationis cura, qua doluit ob non secutam, quam prædixerat, civitatis ruinam falsum modò se vatem audire.

Vah! indomitum hujus pestis virus, quod neque per tumidos æquoris fluctus, neque per projectionem in mare, nec per vivum in ceto carcerem expelli poterat, ac sanari. Quin imò Domino sibi dicenti: *putásne, bene irasceris tu?* reponere est ausus: *bene irascor ego usque ad mortem.* (gg) Videlicet verissimum est illud S. Augustini effatum: *nulli irascenti sua ira videtur injusta.* (hh) Usque ad eò pertinaciter prædominans passio intimis inhæret fibris, ut etiam efficacissima, quæ ei curandæ adhibentur, non rarò eludat pharmaca.

Nempe mandatrix hæc motio eo ex agmine hostis est, qui nec ceden-

L 3

do

(ff) Jon. 4. v. 2. (gg) Jon. 4. v. 9, & seq.
(hh) Epist. 100.

do emollitur, nec blanditiis mitescit, nec annis enervatur: qui ex ipsis, quas retulit, plagis vires & incrementa capit: qui centies victus, millies ad pugnam redit: quocum lucta non nisi cum vita finitur; imò nunquam periculosius cum eo, quàm in ultimo agone decertatur; cùm illius operâ tunc dæmon utatur, ut in assuetum nos vitium facilius propellat. Quis ergò insidiatorem tam universalem, subdolum, & pertinacem non execretur?

III.
*Et tamen
amatus.*

III. Et tamen (quis non ingemiscat?) is ipse est, quem tenerè fovemus, & perditè tutamur: cujus notitiam acquirere, & fraudes detegere, simulata cæcitate, subterfugimus: à quo decipi, vinci que gaudemus: à quo inflicta nobis vulnera etiam amamus. Quin oculos insuper claudimus, ne videant præcipitia, in quæ incautos nos hæc perniciës inducit: aures obturamus, ne audiant remordentis conscientiæ latratus, & internam Numinis vocem percipiant, qua discriminis admone-mur.

Et

Et hoc est, quod ejus debellandi difficultatem, nostrique periculi magnitudinem tantopere auget. Antagonista enim, qui placet, & diligitur, nunquam seridò laceffitur? leni semper brachio feries, cuius interneccionem times. Nempe similes sumus ægroto, cui morbus in deliciis est; qui non nisi dulcia, licet parùm salubria, admittit medicamenta, mallens cum suavisibus ægrotare, quàm per amara sanari. Interea malum altiores semper radices agit, firmatoque robore, suum quotidie dominatum profert; contra verò indies voluntas languidior, gratia debilior redditur.

Inde patet, quanta sit necessitas, hoc monstrum sine mora in apricum producendi, & continua castigatione domandi. Id enim nî feceris, nullos facies in virtute progressus: veteri semper limo infixus hærebis. Proin generosa surge in ausa, bellum denuncia, arma expedi, classicum insona, *quis ut DEUS?* militaris tibi tessera sit. Age, noxias quid moras nectis?

Sub te erit appetitus ejus, & tu dominaberis illius; (ii) id coelum jubet. Post concupiscentias tuas non eas; (ll) id ratio vetat.

Excute igitur impij tandem dominatus jugum, ac animam debitæ libertati restitue. Imperans hæc menti affectio *tortuosus ille coluber est, (nm)* qui, quò leniùs habetur, eò ampliùs favit; quò plus ei ceditur, eò magis insolescit: quò ferius, eò difficiliùs curatur; cùm carcinoma fit, latiùs identidem serpens. Ergo ad rem, vindices exere vires, hodie adhuc securis ad radicem ponatur. Animose incespisse, erit vicisse. Secus, *si prestes anime tuæ concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis tuis. (nn)*

Sit ergo ô fortissime DEUS spirituum universæ carnis! (oo) tua fretus gratia ego servus tuus vadam, & pugnabo adversus Philisthaum hunc. Et licet
ille

(ii) Gen. 4. v. 7. (ll) Eccli. 18. v. 30,
(nm) Job. 26. v. 13. (nn) Eccli. 18. v. 31,
(oo) Num. 16. v. 32.

ille ad me veniat in gladio & hasta & clypeo; ego veniam ad eum in nomine DEI exercituum. (pp) Nec prius infesta illi signa inferre desistam, donec superbus hostis cristas posuerit, & victus obedire didicerit. Tu Domine, virtus salutis mea, obumbra caput meum in die belli, (qq) ut post gloriosum certamen victor acie excedam.

§. II.

*Dominantis affectionis detegende
Ars.*

I. Porro methodum, viperinum hunc ^{I.} nidum excutiendi, docebunt sequentia. Quæ, ut planiora fiant, ^{Quid, & quotuplex sit animi motio?} prius breviter declarandum erit, quid, & quotuplex motio, seu (ut vulgus loquitur) animi passio sit? Hæc Doctori Angelico est motus sensibilis potentie appetitivæ (seu irrationalis animæ) ob imaginationem boni, vel mali proveniens. (a) Nam opinio boni movet ad ejus desiderium & amorem; opinio

(pp) 1. Reg. 17. v. 32. & 45 (qq) Psal. 129. v. 8. (a) 1. 2. q. 22. a. 3.